

Scénář k audio reportáži

Zpracovali: Ondřej Blahovec, David Korch, Petr Krob
Gymnázium Mimoň

Petr: Chceme představit pamětníci druhé světové války a doby po ní, paní Markétu Formanovu.

Paní Formanová: Narodila jsem se 17. 12. 1937 v Heřmanicích. Rodiče se jmenovali Anna a Otto Kellerovi. Rodiče měli hospodářství asi deset hektarů v Heřmanicích. Do školy jsem chodila v Heřmanicích, do německé školy. Neuměla jsem ani slovo česky.

David: Je veřejně známé, jak skončila druhá světová válka. Konec bojů, utrpení, fašismu a genocidy. Jak si na to ale vzpomíná paní Formanová?

Paní Formanová: Rusové, co byli v okolí v těch statcích, se dohodli, že by vzali naše koně a odjeli. Ivan jim to rozmluvil, protože jsme se k němu chovali velice dobře, tak potom vzali koně jiné a odjeli. A druhý den přišla Ruska ze Stráže. S tou ruskou měl Ivan dítě, ale Ivan a Rusové prostě byli pryč. Odjeli.

Ondra: Dopady války dolehly na mnoho obyvatel světa včetně Němců. Jejich odsuny ze Sudet byly tvrdým trestem nejen pro vyznavače nacismu.

Paní Formanová: Nejhorší asi byl ten první odsun, protože - na to si přesně pamatuju - to bylo v létě. Lidi, jak byli ustrojený, tak šli. Šli po silnici pěšky, šli po silnici, průvod, jo, prostě halda lidí, a vedli je k hranicím a tam je prostě vypustili, takže neměli vůbec nic. Jako Němci na tom taky nebyli dobře, protože byli po válce že jo, sami toho moc neměli a teď tam ještě nahnali ty lidi z Čech z Polska. A ještě vím že říkali, když teda šli, že říkali jako: Do ozimu jsme zpátky. Prostě věřili tomu, že to nemůže bejt napořád. Bylo to pro ně těžký a věřili tomu, že to nemůže být napořád.

Petr 2: Na pražské jaro, které se událo roku 1968, nám paní Formanová poskytla velice zajímavý pohled. Na vpád vojsk Varšavské smlouvy vzpomíná kupodivu s humorem.

Paní Formanová: Oni si, jak mají z náměstí ohnout na Mimoň, tak oni si to spletli a oni jeli rovně, kolem nemocnice, do polí. Oni je pak vrátili, jo, ale muž říkal: „No to je divný, to jsou nějaký asijský typy a jinak mluvěj. To je nějaký divný.“ Prostě jsme z toho byli vyjevený. No a když jsme, že jo, pustili rádio, tak pak jsme se orientovali, pak jsme věděli, co se děje.

